

VECKOBLADET

Nr 27 i webbform

071005

Kommunalpolitiska visioner

Nästa möte med kommunalpolitiska gruppen i vänsterpartiet är ett temamöte med inbjuden föreläsare. Jöran Fagerlund från Vänsterpartiet Göteborg talar om deras vänstervision för Göteborg och hur de kopplar den till politiken här och nu.

Mötet är ett led i de diskussioner kommunalpolitiska gruppen just nu för om en vänstervision för Lund.

Tiden är måndag den 8 oktober kl 19. Platsen är vänsterpartiets lokal, Svartbrödersgatan 3.

Kulturnatten 2008: en liten vision

Kulturnatten 2007 tillhörde inte de minnesvärda. Kulturnätterna har blivit en institution som lunkar på. Detta med natt är i princip borta och det kulturbegrepp som visas upp är luddigt. "Trivselsväll för hela familjen" sa nån. Inte helt rättvist men några korn av sanning. Men nu finns Kulturnatten där och har sin publik. Det borde den lokala vänstern ta fasta på, mer än som nu sker. 2008 är det fyrtio år sen det magiska och mytiska 1968. Vi som var med när det begav sig tycker nog inte att allting var så magiskt, men för senare generationer är det obestriddligen annorlunda. Därför tycker jag att vänstern i Lund ska exploatera myten och nostalgin och visa upp sig rejält på kulturnatten nästa år. Så här:

1. Vi bokar in Stortorget, stadens överlägsna arena.
2. Vi hyr ett stort tält, en bra ljudanläggning, strålkastare, en stot filmduk och ett fältkök.
3. Vi skaffar (inlån, nytillverkning) minst hundra röda fanor inklusive vindsäkra ställ. Och en massa stolar och bänkar.
4. Vi bjuder in ett tiotal progressiva körer och blåsorkestrar från Sverige, Danmark och Tyskland, Röda Kapellet har en del kontakter. Att förse deras medlemmar med mat och husrum blir en av de största organisatoriska utmaningarna.
5. Vi samlar den politiska och/eller kulturella vänstern i stort till en ekumenisk samverkan kring projektet, som kan ha arbetsnamnet "Den röda fanan". Vi behöver allas aktiva engagemang. Också pengar, men erfarenheten säger att finns engagemanget så kommer pengarna också.
6. Fältköket säljer vegetarisk soppa för 10 kr muggen. Doften av björkvedsrök och soppa kommer att få många passerande att stanna till.
7. På duken visas progressiva filmsnuttar, bland annat klipp ur Bo Widerbergs Båstadsfilm.
8. Men där projiceras också (progressiva) sångtexter. Allsång alltså, med bas i kärerna och komp från lämplig orkester.
9. Musiken försiggår så mycket som möjligt ute. Om vädret tillåter hissas tältsidorna upp.
10. Musikprogrammet bygger inte på gamla proggikoner som Mikael Wiehe utan just på de många (amatör) körerna och orkestrarna som avlöser varandra i tät följd. Repertoaren blir säkert en blandning av gammalt och nytt.

Förutom att detta skulle vara trevligt för alla inblandade tror jag att det skulle stärka vänsterns både image och självförtroende i Lund, vilket kan vara bra inför kommande val.

Gunnar Sandin

Kring ett monument

I april-maj 1945 evakuerades genom Rödakorset mer än 15000 fångar från läger i Tyskland till Sverige, Danmark och Norge. Fångarna hämtades med bussar som for från läger till läger i det kaotiska Tyskland. Lördagen den 29 september avtäcktes ett monument på Värnhemstorget i Malmö över denna humanitära insats.

Bilden från Scanpix

Monumentet avtäcktes av kungen och av talmannen i den norska riksdagen. Initiativet har kommit från Norge som nu överlämnade monumentet till Sverige. Även om sextiotvå år gått sedan kriget hade många räddade tagit sig till Malmö.

När man så står intill dessa kvarvarande vittnen slås man åter av tanken om vi svenskars alldeles unika frånvaro av insikt i vad krig och ockupation betyder. Erfarenhet som naturligtvis inte är något att önska sig men där frånvaron av erfarenhet ändå till en del är en brist. Vi kan besöka finska krigskyrkogårdar och koncentrationsläger i Polen och Tyskland. Men vår möjlighet till förståelse är begränsad. Vi kan aldrig leva oss in i det som hände. Höra klampet av soldatstövlar på jakt efter nya offer. Känna sparkarna från läderstövlar, se kamrater som faller ner döda av utmattnings, kasta sig ner i skydd till ljudet av bomkrevader. Hur mycket begriper jag/vi egentligen av vad kriget var, diktaturen, vad nazismen var?

Det var människor från alla samhällsklasser som deltog i slakten och förföljelserna. Och även om det organiserades förföljelser av judar i andra länder som Polen var de brott som de tyska horderna genomförde i Europa det utan jämförelse grävsta brotten som mänskligheten upplevt. Hur kunde detta ske?

Det har nu gått sextio år. När ämnet tas upp förstår man att den är obekvämlig. Är det inte dags att glömma? I Sverige hyllas en kulturpersonlighet, ett geni. Att denne under hela kriget var nazist och aldrig, trots den pågående slakten på slagfält och i fängelser, tvivlade på nazismen och dess ledare vill vi inte tala om. Det var ju många som tyckte så. Vi befinner oss i Sverige och vi är så typiskt svenskt förstående, eller är det så att vi inte begriper vad det var som hände.

Lars-Anders Jönsson

PS I slutet av maj blev jag sextio. Den veckan hyrde jag en stuga i Torekov, mina hemtrakter.

Jag besökte Skottorp och Vallberga. I maj 1945 kom ett hundratal kvinnor från Ravensbruck till förläggning i Vallberga. När tåget stannade möttes fångarna av beväpnade hemvärnsmän. Snart placerades de ut på gårdar i trakten där de fick delta i arbetet på jorden. En del av polskorna valde att återvända till sitt hemland. Andra, som min moder, valde att stanna.

Till minnet av Sputnik

När detta skrivs är det på dagen femtio år sedan Sputnik skickades upp. Jag hade precis flyttat till Lund och minns löpsedlarna på en kiosk vid Gasverket på Trollebergsvägen. Sputnik var en sensation, kanske främst för att det var Sovjet som sände upp den. På femtiotalet fanns det två parallellt löpande sorters uttalanden om ryssarna. Dels var de totalt efterblivna och när de hävdade att en och eller annan rysk vetenskapsman hade varit först med det ena eller andra var det ren lögn och grov propaganda. Dels var de fruktansvärt förslagna och planerade för att lura skjortan av det demokratiska västerlandet.

Det blev mycket snack om rymdhundar och sådant de närmaste åren efter Sputnik. Men det viktigaste var reaktionerna i USA med satsningar på teknik och naturvetenskap. Man öste in pengar till forskning och utveckling, och man stärkte gymnasie- och universitets- utbildningar på området. Det startades t.o.m. storartade projekt för att med datorer översätta rysk vetenskaplig litteratur (det gick inte så bra). Men framför allt kom det här att handla om missiler: med raketerna fick Sovjet en mer jämbördig ställning gentemot USA:s B52-or och baser runt om Sovjet. Men missiler kräver elektronik och det blev en pådrivande faktor i den elektronikutveckling som först gav oss räknedosor, sedan persondatorer och i dag mikroprocessorer överallt.

Skvaltkvarnen och Moores lag

En klassisk fråga är förhållandet mellan teknik och samhälle. Är det så att det är tekniken som driver samhällsutvecklingen? Ja, det har t.ex. Karl Marx och Carl Bildt hävdat. Marx har uttalanden i stil med att skvaltkvarnen ger oss feodalherren medan ångkvarnen resulterar i industrikapitalisten. Bildt sa i sitt berömda IVA-tal 1994 att mikroelektroniken ger oss ett nytt samhälle:

Vi lever i de stora systemskiftenas omvälvande tid. Det politiska systemskiftet. Kollektivismens successiva borttynande. Centraliserings- och planeringsideologiernas förfall och sammanbrott. Den marknadsekonomiska revolutionen. Ekonomiernas globalisering. Kort sagt: det globala liberala systemskiftet....

På samma sätt som den tidiga industrialismens teknologier och läror förde oss in i kollektivismen och centraliseringen, för oss nu det gryende informationssamhällets teknologier och användningar in i ett samhälle som sprider makt och inflytande, ställer pyramider på ända och gör en ny frihet möjlig.

Det var den friheten som kom oss till del med Bildtregeringen i början på 90-talet, är den sura reflexion man kan göra.

Det andra synsättet är att det är löjväckande att påstå att tekniken utvecklas av egen kraft och driver samhällsutvecklingen framför sig. Teknikutveckling är inte blind, den styrs och måste betalas. Mikroelektroniken drevs fram av militära behov liksom huvuddelen av datatekniken, från databaser till Internet. Så var det i USA, i Sovjet, i Sverige. Skillnaden är att USA var större och satsade mer pengar. Moores lag som säger att mängden minne eller den räknekraft man får för en given peng fördubblas var 18:e månad är ingen naturlag utan en konsekvens av forskningsinvesteringar.

Leve kunskapen!

Vad är då sanning? En utväg är kanske att säga att det är meningslöst att tala om teknik och samhälle som två parter mot varandra. Teknik är samhället, eller i varje fall en del av det, och då faller frågan om hönan och ägget bort. Men det kräver också att man ser kunskap om teknik och naturvetenskap som central. Det gör nog också många människor, men dessvärre alltför få i den politiska, akademiska eller för den delen intellektuella offentligheten.

Naturvetenskap borde vara ett självklart kärnämne i gymnasieskolan. Det tillhör en av de tråkigare sidorna av 68-rörelsen att så många studiebegåvade stöttes bort av de konservativa naturvetenskapliga ämnesförespråkarna och i stället hamnade i allsköns samhällsvetenskap som framstod som mera oppositionell och spännande. Det är dags för vänstern att åter hylla kunskap, att engagera sig i teknisk och vetenskaplig utveckling och förena detta med kraven på ett hållbart samhälle. Mer naturvetenskap till alla!

Farligt, farligt...

Det är många faror som hotar oss, ett faktum som man blir uppmärksam på tack vare Expressen och Aftonbladet. Vi har t.ex. hotet från Sven Ingvars ("Sven Erik Magnusson kastade gitarr på kvinna"), vilket man fick kännedom om i veckan. . Men värst är nog de amöbor som äter upp vår hjärna. De härjar i Florida där myndigheterna tvingats öppna en speciell telefonlinje för att ta emot samtal från oroliga människor. Amöban lever i vatten och tar sig in genom näsan på de som badar i vattnet. Sen går den vidare genom vävnaden i huvudet och upp till hjärnan. "Den äter helt enkelt upp hjärncellerna" säger en intervjuad smittskyddsexpert. Vad kan man göra? Jo, enda chansen är att använda sig av näsklämmor när man badar och därmed hindra dem att komma in i huvudet.

...men härligt

Det finns ett särskilt lockelse i den här sortens nyheter – nästa gång handlar det väl om någon djävulskt giftig spindel som finns i bananlådor eller om en asteroid som är på väg och kommer att krossa oss. Ja, vi vet ju i princip att allt kan hända, att vi kan gå på gatan i morgon och få en tappad blomkruka i huvudet och falla döda ner. Men vi förtränger det, samtidigt som vi har inte kan låta bli att ta del av hemsckheterna. Är det där nischen för kvällstidningarna finns? Deras värde som vanliga nyhetskällor minskar ständigt – när jag någon gång köper dem finner jag att där finns nästan inget att läsa. De har blivit som veckotidningarna, typ Hänt i Veckan. Och deras upplagor faller sedan länge. Kommer de att bli nästa offer för Internet efter musikindustrin?

Lucifer

Klasstriderna runt Höje å

”Höje å landskapsplan 2007. Uppdatering och utveckling av 1990 års plan” har nyss publicerats. Den utgör intressant läsning med många dimensioner. Här fokuserar vi på markägarnas reaktioner på kommunernas strävan att ge allmänheten tillgång till en vandringsled längs Höje å. Leden ska handikappanpassas söder om Höje å mellan Sankt Lars och Värpinge.

Feodaltherrarnas sammansvärjning

Vi har tidigare rapporterat att greve Carl-Johan Wachtmeister på Trolleberg vägrar att acceptera minsta intrång i sina feodala rättigheter och kämpar för att utestänga åldringar, funktionshindrade, skolbarn, yrkesarbetare m fl. från sina domäner längs ån. Hans mål är att uppbåda adliga släktingar och andra godsägare längs Höje å till gemensam kamp mot kommunernas (Lomma, Lund, Staffanstorp, Svedala) planer att främja kommuninnevanarnas tillgång till naturupplevelser.

Sammanställningen av remissvaren till Höje å landskapsplan visar att hans stridsvilja är oförändrad och att han fått med sig åtminstone vissa storbönder.

Hans originalskrivelse är mustigare än det publicerade sammandraget, men även efter utredarnas civiliserande bearbetning framgår den feodala extremismen tydligt.

Så här tycker Carl-Johan och Knut Wachtmeister om förslaget till vandringsled mellan Sankt Lars och Värpinge: ”Hela egendomens nordgräns, cirka 3 kilometer, går längs Höje å och berörs därmed av förslagen till gångstråk. Vi ställer oss negativa till förslagen till gångstråk på grund av risken för störningar på områdets rika fauna (rådjur, fasan, hare). Utöver störningar på viltet är det mycket sannolikt att vi skulle få betydligt mer nedskräpad natur vid gångstråken... Vi ifrågasätter vidare om inte planen är alltför optimistisk när det gäller den förväntade användningen av gångstråken.”

Till saken hör att grevarna och deras drängar varje höst bedriver hetsjakt på allt levande längs Höje å med knallande bössor och visslande hagelsvärmar i de täta snåren, samtidigt som skällande hundar apporterar flaxande fasaner till de stolta jägarna, medan änder och gäss flyr i kacklande panik.

Godsägarnas klassanalys

Ägaren till Önnerup 6 vet vilka fienderna är:

”Är den planerade vandringsleden ett sätt att flytta bland annat ungdomar ut från tätbebyggelsen? Vilken del av befolkningen skulle vandringsleden vara mest till gagn för? Sjukskrivna, deltidsarbetande, arbetslösa, pensionärer eller ungdomar med bristande motivation för skolarbetet? Vi som arbetar har begränsad fritid – ofta räcker inte tiden till för några tidskrävande aktiviteter. M. fl. synpunkter.”

Ägarna till Lilla Bjällerup (Bengt Pålsson) och Stora Råby (Per-Göran Nilsson) är mer koncisa: ”Från vår sida finns **inget intresse** av att på den egna marken genomföra åtgärderna.”

Nils Göransson, Holmens gård: ”Är inte intresserad av att upplåta mark eller ha folk som springer eller går längs bäcken och slänger skräp.”

Folket

Folket, representerat av Kommunala handikapprådet i Lund, Kommunala handikapprådet i Staffanstorp, Klostergårdens byalag, Barn och skolnämnderna i Lund, Friluftsförbundet i Bjärred, Lunds Naturskyddsförening m fl är tacksamma om de föreslagna åtgärderna genomförs och önskar dessutom fler förbättringar.

Samtliga yttranden från demokratiskt valda organ som nämnder och styrelser i kommunerna och Region Skåne är positiva. Bland annat föreslår flera av dem anläggandet av en cykelled längs Höje å.

Sista striden

Slaglinjerna är uppställda. Det gäller att fullfölja 1789 års demokratiska revolution mot innehavarna av feodala privilegier i skånska slott och herresäten.

Gunnar Stensson